

Effect of Problem-Based Learning to Achievement and Satisfaction of Students of Rajamangala University of Technology Isan, Sakon Nakhon Campus in The Social Dynamics and Happy Living Subject

Ratchataporn Boonkong*

M.A. (Human and Social Development), Lecturer
Department of Liberal Arts, Faculty Industry and Technology
Rajamangala University of Technology Isan, Sakon Nakhon Campus
*Corresponding author: ratchataporn.bo@rmuti.ac.th

Received: March 12, 2020/ Revised: November 7, 2021/ Accepted: December 2, 2021

Abstract

The objectives of this research were to study effect of problem-based learning to achievement and satisfaction of students of Rajamangala University of Technology Isan Sakon Nakhon Campus in the subject of social dynamics and happy living. The subjects in the model experiment were 52 undergraduate students. Research instruments were a lesson plan. The data gathering instruments consisted of an achievement test and student's satisfaction. The data was analyzed using percentage, means, standard deviation, dependent samples, and t-test.

The results found that the learning process by problem-based for the subjects in this study was efficient considering from the students to get the post-test scores more significantly than pre-test scores at the level of 0.05. Moreover, the students showed their satisfaction in learning through the developed instruction at high level.

Keywords: Problem-Based Learning, Achievement, Satisfaction

ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ในรายวิชาพลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

รัชตาพร บุญทอง*

ศศ.ม. (พัฒนามนุษย์และสังคม), อาจารย์
สาขาศิลปศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
*ผู้ประสานงาน: ratchataporn.bo@rmuti.ac.th

วันรับบทความ: 12 มีนาคม 2563/ วันแก้ไขบทความ: 7 พฤศจิกายน 2564/ วันตอบรับบทความ: 2 ธันวาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชา 00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร จำนวน 52 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ส่งผลให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างทำคะแนนหลังเรียนได้มากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่า นักศึกษากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความพึงพอใจ

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ได้ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ บทบาท พันธกิจ และหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวทันต่อสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อร่วมกันสร้างบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งให้ผู้เรียนในอนาคตมีคุณสมบัติ 4 ประการ ได้แก่ วิถีทางความคิด คือ สร้างสรรค์ คิด วิเคราะห์ ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้และตัดสินใจ วิถีทางของการทำงาน คือ การติดต่อสื่อสารและการร่วมมือ เครื่องมือสำหรับทำงาน คือ เทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ด้านข้อมูล และทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในโลกปัจจุบัน คือ ความเป็นพลเมืองชีวิตและอาชีพ และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม (วิจารณ์ พานิช, 2555) แนวคิดการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครูต้องออกแบบให้ผู้เรียนได้ค้นหาความรู้ด้วยตนเองและสร้างความรู้ด้วยตนเองมากกว่าเป็นผู้รับการถ่ายทอดความรู้จากครู สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการสร้างความรู้ และตระหนักรู้ในกระบวนการนั้น เป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติจริง และผู้เรียนต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (ทิตินา แชมมณี, 2557; Schmidt et al., 2009; Groh & Allen, 2001) และจากแนวการจัดการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 42 การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องจัด กิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดได้ ทำได้ คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อการแก้ปัญหา สาระสำคัญในหมวด 4 ซึ่งเป็นแนวการจัดการศึกษามาตรา 22 ผู้สอนจะต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญมากที่สุด ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรา 24(6) สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดการเรียนรู้

ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ และสาระสำคัญในหมวด 9 ซึ่งเป็นหมวดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กล่าวไว้ว่าให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning) อยู่ภายใต้แนวคิดการสร้างความรู้ด้วยตนเองเนื่องจากเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์ปัญหาในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายผ่านกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) ปฏิบัติและเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม (Collaborative Learning) มีวิธีการเรียนรู้บน หลักการของการใช้ปัญหาเป็นจุดเริ่มต้นในการเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิม ให้ผสมผสานกับข้อมูลใหม่ แล้วประมวลเป็นกับความรู้ใหม่ เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาโดยฝึกวิธีการคิดเพื่อแก้ปัญหา และค้นคว้าหาความรู้ความเข้าใจ ทั้งขั้นพื้นฐานและขั้นสูง เป็นวิธีการจัดหลักสูตรให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น โดยอาศัยปัญหาจริงในการปฏิบัติการของวิชาชีพนั้น เป็นตัวแกนหลักสูตรที่สอนโดยใช้วิธีนี้เริ่มจากการให้ปัญหาที่เป็นสถานการณ์จริงแก่ผู้เรียน แทนที่การบรรยายให้ความรู้ของสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยผู้สอนหลักสูตรที่ใช้ PBL จึงสอนให้นักศึกษาแสวงหาความรู้และทักษะด้วยตนเอง โดยผ่านขั้นตอนการแก้ปัญหาที่จัดไว้ให้ มีการใช้วัสดุการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และมีครูคอยให้คำปรึกษาแนะนำโดยมีวิธีการแบ่งนักศึกษา เป็นกลุ่มเล็ก ๆ ตั้งประธานและเลขานุการของกลุ่มหมุนเวียนกันไปทำงานร่วมกันในการคิดคำอธิบายกลไกการเกิดของปัญหาที่ได้รับ ตั้งสมมติฐานและวางแผนในการทดสอบสมมติฐานนั้น รวมถึงวางแผนในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำเสนอต่อกลุ่ม ก่อนที่จะสรุปกลไกของปัญหานั้น ผู้สอนมีหน้าที่เตรียมโจทย์ปัญหาที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ จัดเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้ ช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา ไม่ได้ทำหน้าที่ให้ความรู้หรือให้

ข้อมูลโดยตรง (Anita, 2013; Loyens, Kirschner, & Paas, 2011; John & Thomas, 2001; Barrows & Tamblyn, 1980)

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้แบ่งขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไว้ ดังนี้ ขั้นที่ 1 เชื่อมโยงปัญหาและระบุปัญหา เป็นขั้นที่ผู้สอนนำเสนอสถานการณ์ปัญหา เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมองเห็นปัญหา สามารถระบุสิ่งที่ปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียนและเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ ขั้นที่ 2 กำหนดแนวทางที่เป็นไปได้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มวางแผนการศึกษา ค้นคว้า ทำความเข้าใจ อภิปรายปัญหาภายในกลุ่ม ระดมสมองคิดวิเคราะห์ เพื่อหาวิธีการหาคำตอบ ผู้สอนคอยช่วยเหลือกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายภายในกลุ่มให้ผู้เรียนเข้าใจ วิเคราะห์ปัญหาแหล่งข้อมูล ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนกำหนดสิ่งที่ต้องเรียน ดำเนินการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ด้วยวิธีการหลากหลาย ขั้นที่ 4 สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำข้อค้นพบ ความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อภิปรายผลและสังเคราะห์ความรู้ที่ได้มาว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ขั้นที่ 5 สรุปและประเมินค่าของคำตอบ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง ขั้นที่ 6 นำเสนอและประเมินผลงาน ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้มาจัดระบบองค์ความรู้ และนำเสนอเป็นผลงานในรูปแบบที่หลากหลาย ผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้และทักษะกระบวนการ ซึ่งจากการทบทวนผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และมีความพึงพอใจต่อการจัดจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในระดับมาก

สุวิทย์ หิรัญยกานนท์ และคณะ (2540) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของผลสัมฤทธิ์ หรือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไว้ในพจนานุกรมศัพท์ทางการศึกษา สรุปได้ว่า ความสำเร็จที่ได้รับจากความสามารถ ความรู้หรือทักษะ หรือหมายถึงผลของการเรียนการสอน หรือผลงานที่ได้จากการประกอบกิจกรรมส่วนนั้น ๆ ก็ได้ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น อุทุมพร จามรมาน (2535) ได้จำแนกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ผลสัมฤทธิ์ด้านความจำ เป็นสิ่งที่สำคัญทางการเรียน ความจำเป็นตัวเสริมให้เกิดความรู้ความสามารถในการเรียน ความจำเป็นผลสัมฤทธิ์พื้นฐานก่อนการแสดงความสามารถในระดับสูงขั้น 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านความเข้าใจ เป็นการแสดงความสามารถในระดับสูงขั้นกว่าความจำ 3) ผลสัมฤทธิ์ด้านการนำไปใช้ คือ การนำความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ถือว่าเป็นการบรรลุจุดมุ่งหมายของการนำไปใช้ 4) ผลสัมฤทธิ์ด้านการวิเคราะห์ เป็นการแยกแยะเนื้อหาให้เป็นส่วนย่อยแล้วระบุส่วนย่อยกับส่วนย่อย หรือส่วนย่อยกับส่วนใหญ่ 5) ผลสัมฤทธิ์ด้านการสังเคราะห์ เป็นการนำสิ่งที่วิเคราะห์มาผสมผสานเป็นเรื่องใหม่ และ 6) ผลสัมฤทธิ์ด้านการประเมินความสามารถในด้านการประเมินเพื่อให้ได้คุณค่า

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความตั้งใจที่จะทดลองใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานในรายวิชา 00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข กับนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

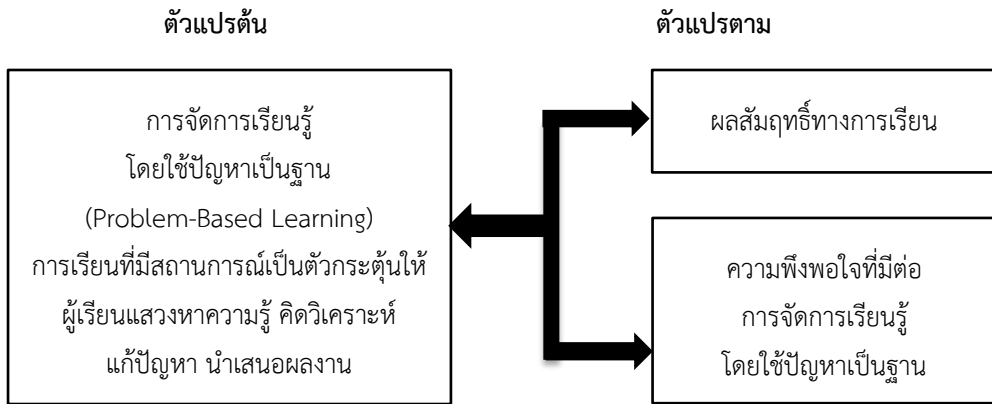
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระหว่างก่อนและหลังเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาพลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาพลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning)* หมายถึง กระบวนการจัดสอนที่ใช้ปัญหาหรือสถานการณ์เป็นจุดเริ่มต้นของการแสวงหาความรู้ ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัญหานั้น ๆ จากนั้นจึงร่วมวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้น และร่วมระดมสมองเพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา

2. *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน* หมายถึง ผลการเรียนรู้โดยรวมของนักศึกษา จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาพลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งได้จากการประเมินด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. *ความพึงพอใจ* หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชาพลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ในรายวิชาพลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เป็นการวิจัยเชิงทดลอง และศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งในการดำเนินงานศึกษาเอกสารเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ประกอบกับข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงทดลอง สำหรับการวิจัยเชิงทดลอง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาดังกล่าว โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 5 หมู่เรียน จำนวนนักศึกษา 153 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา 00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 หมู่เรียน จำนวนนักศึกษา 52 คน ที่ได้มา

โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling Selection)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ชุด คือ เครื่องมือที่ใช้ใน

การทดลองปฏิบัติและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือ ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ภาพประกอบ 1

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา 00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

แผนการจัดการเรียนรู้	
รายวิชา	00-000-011-001 พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข Social Dynamics and Happy Living
เรื่อง	ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน
เวลา	18 ชั่วโมง
คำอธิบายรายวิชา	ศึกษาถึงพัฒนาการทางสังคม การจัดระเบียบทางสังคม การขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ และการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับเกณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้ควบคุมสังคมกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของไทย เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
จุดประสงค์การเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ กฎหมาย และการเมืองการปกครองของไทย 2. นักศึกษาเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ กฎหมายและการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน 3. นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	
ขั้นที่ 1	กำหนดปัญหา (3 ชั่วโมง) <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยปัจจุบัน แล้วทำการสรุปมา 7 ข้อ 2. อาจารย์สนทนากับนักศึกษเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ กฎหมาย และการเมืองการปกครองของไทย 3. นักศึกษาแบ่งกลุ่มกัน กลุ่มละ 7-8 คน ออกเป็น 7 กลุ่ม ช่วยกันวิเคราะห์ถึงปัญหาสังคม ที่เป็นผลสืบเนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ กฎหมาย และการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน
ขั้นที่ 2	ทำความเข้าใจปัญหา (3 ชั่วโมง) นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำความเข้าใจกับปัญหาในประเด็นที่เลือก
ขั้นที่ 3	ดำเนินการศึกษาค้นคว้า (3 ชั่วโมง) <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาแต่ละกลุ่มดำเนินการศึกษาค้นคว้า โดยแบ่งหน้าที่การทำงาน หาแหล่งข้อมูลเพื่อค้นคว้า 2. นักศึกษาลงมือดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยมีอาจารย์คอยแนะนำ 3. นักศึกษาเขียนแบบบันทึกการศึกษาค้นคว้า และแก้ปัญหา อาจารย์คอยช่วยเหลือให้คำแนะนำ
ขั้นที่ 4	สังเคราะห์ความรู้ (3 ชั่วโมง) <ol style="list-style-type: none"> 1. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม นำผลงานของตนเองมาช่วยกันตรวจ 2. นักศึกษาแต่ละกลุ่ม ทำสื่อ Power Point ถูกต้องหรือไม่ เพราะอะไร 3. อาจารย์สรุปเพิ่มเติม
ขั้นที่ 5	สรุปและประเมินคำตอบ (3 ชั่วโมง) อาจารย์เสนอแนะ และอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจ กฎหมาย และการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบันที่ถูกต้อง
ขั้นที่ 6	นำเสนอและประเมินผลงาน (3 ชั่วโมง) <ol style="list-style-type: none"> 1. นักศึกษาแต่ละกลุ่ม นำเสนอผลงานในรูปแบบสื่อ Power Point 2. นักศึกษาและอาจารย์ร่วมประเมินผลงาน 3. อาจารย์สรุป ให้ความรู้เพิ่มเติม 4. นักศึกษาทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ให้มีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้และครอบคลุมเนื้อหาตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 30 ข้อ

2.2 แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เป็นคำถามลักษณะแบบให้เลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 15 ข้อ

ซึ่งเครื่องมือทั้ง 2 ฉบับ ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษา และประเมินค่า IOC (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม

3. หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผู้วิจัยดำเนินการวัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจ

ตาราง 1

คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ลำดับที่	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)	ความก้าวหน้า	ร้อยละ
1	8	19	11	36.66
2	10	19	9	30.00
3	9	22	13	43.33
4	11	24	13	43.33
5	10	23	13	43.33

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยมีการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ก่อนและหลังเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวัดระดับความพึงพอใจ โดยหาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งการแปลผลค่าระดับคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ 1.00 - 1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด 1.51 - 2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย 2.51 - 3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง 3.51 - 4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก และ 4.51 - 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุดตามลำดับ

ผลการวิจัย

ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และกฎหมายที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยในปัจจุบัน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนได้ผลดังตาราง 1

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)	ความก้าวหน้า	ร้อยละ
6	7	20	13	43.33
7	11	22	11	36.66
8	12	22	10	33.33
9	14	26	12	40.00
10	8	22	14	46.66
11	13	21	8	26.66
12	14	22	8	26.66
13	9	26	17	56.66
14	11	22	11	36.66
15	11	24	13	43.33
16	10	25	15	50.00
17	9	23	14	46.66
18	8	23	15	50.00
19	11	24	13	43.33
20	11	24	13	43.33
21	8	19	11	36.66
22	14	24	10	33.33
23	11	24	13	43.33
24	9	23	14	46.66
25	8	22	14	46.66
26	12	26	14	46.66
27	12	22	10	33.33
28	10	26	16	53.33
29	9	20	11	36.66
30	12	22	10	33.33
31	12	24	12	40.00
32	10	23	13	43.33
33	10	23	13	43.33
34	10	23	13	43.33
35	12	23	11	36.66
36	14	24	10	33.33
37	13	22	9	30.00
38	13	23	10	33.33
39	13	28	15	50.00
40	9	19	10	33.33

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับที่	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)	ความก้าวหน้า	ร้อยละ
41	13	23	10	33.33
42	9	21	12	40.00
43	11	27	16	53.33
44	12	22	10	33.33
45	12	19	7	23.33
46	9	18	9	30.00
47	11	28	17	56.66
48	10	23	13	43.33
49	12	28	16	53.33
50	12	19	7	23.33
51	10	23	13	43.33
52	12	22	10	33.33
$\bar{X}$	10.78	22.80	12.01	40.06
S.D.	1.80	2.40		

ตาราง 2

เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	52	10.78	1.80	34.98	0.00
หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน	52	22.80	2.40		

จากตาราง 1 พบว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 10.78 คะแนน มีคะแนนสูงสุด 14 คะแนน และคะแนนต่ำสุด 7 คะแนน ส่วนหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษามีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 22.80 คะแนน มีคะแนนสูงสุดอยู่ที่ 28 คะแนน และมีคะแนนต่ำสุดอยู่ที่ 18 คะแนน ซึ่งนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเฉลี่ย 12.01 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 40.06 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

1. การเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา

พลวัตทางสังคมกับการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขที่มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานก่อนเรียน เท่ากับ 10.78 และจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.80 คิดเป็นร้อยละ 35.93 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์หลังเรียนเท่ากับ 22.80 และจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.40 คิดเป็นร้อยละ 76.00 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน เมื่อนำไปทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ t พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. การประเมินความพึงพอใจ

ตาราง 3

การประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

ลำดับ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1.	นักศึกษาพึงพอใจที่อาจารย์ไม่ใช้วิธีการบรรยายเนื้อหาให้นักศึกษา	4.34	0.76	พึงพอใจมาก
2.	นักศึกษาพึงพอใจที่อาจารย์ใช้คำถามกระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	4.38	0.69	พึงพอใจมาก
3.	นักศึกษาพึงพอใจที่อาจารย์แนะนำและจัดเตรียมเอกสาร ตำรา วิดีทัศน์ให้นักศึกษา	4.48	0.67	พึงพอใจมาก
4.	นักศึกษาชอบวิธีการเรียนที่เริ่มต้นด้วยสถานการณ์ปัญหาก่อนการเรียนรู้เนื้อหา	4.34	0.68	พึงพอใจมาก
5.	นักศึกษาชอบการวิเคราะห์ปัญหา และแสวงหาความรู้มาแก้ปัญหา	4.28	0.77	พึงพอใจมาก
6.	นักศึกษาชอบการค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และทำความเข้าใจเนื้อหาด้วยตนเอง	4.19	0.76	พึงพอใจมาก
7.	นักศึกษาชอบการทำงานกลุ่มกับเพื่อนๆ	4.23	0.83	พึงพอใจมาก
8.	นักศึกษาชอบการอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนๆ	4.17	0.80	พึงพอใจมาก
9.	นักศึกษาพึงพอใจต่อการรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง	4.38	0.69	พึงพอใจมาก
10.	นักศึกษาชอบการมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับอาจารย์	4.25	0.83	พึงพอใจมาก
11.	นักศึกษาชอบการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในชุมชน	4.17	0.75	พึงพอใจมาก
12.	นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาวิชาได้ลึกซึ้งและครอบคลุมมากขึ้น	4.19	0.76	พึงพอใจมาก
13.	นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	4.28	0.72	พึงพอใจมาก
14.	นักศึกษาพึงพอใจที่จะเรียนโดยใช้วิธีการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในครั้งต่อไป	4.25	0.81	พึงพอใจมาก
15.	ถ้าพิจารณาทุกด้านแล้วนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐานในระดับใด	4.26	0.71	พึงพอใจมาก
รวม		4.27	0.74	พึงพอใจมาก

จากตาราง 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ถ้าวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.50

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้น เน้นให้นักศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานทำให้นักศึกษาส่วนใหญ่มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนสูงโดยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 22.80, S.D. = 2.40) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ = 10.78, S.D. = 1.80) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ พลอยแสง (2553) ที่สรุปว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนเท่ากับ 20.20 และจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.80 คิดเป็นร้อยละ 67.33 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน และคะแนนเฉลี่ย จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เท่ากับ 25.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.93 คิดเป็นร้อยละ 85.56 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ ดาริวรรณ เศรษฐีธรรม (2555) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชา 512711 วิทยาการระบาดประยุกต์สำหรับงานอนามัยสิ่งแวดล้อมผลการศึกษา พบว่า ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน วัด 3 ส่วน คือ แบบทดสอบก่อนและหลังบทเรียนพบว่า ก่อนเรียนนักศึกษามีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบาดวิทยาเฉลี่ย 2.74 หลังเรียน นักศึกษามีความรู้เฉลี่ย 10 โดยเฉลี่ยมีความรู้เพิ่มขึ้น 7.26

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศาตรา สหทัศน์, ไพวัลย์ หารฤทธิ์ และนุชจรินทร์ ทรัพย์สมบัติ (2557) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนผ่านรูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) สำหรับใช้ในการอบรม ภาษาอังกฤษให้แก่ยุวมัคคุเทศก์เพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในระดับสูงมาก นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับ อาภาพรรณ สัตยาวิบูล (2552) ที่ศึกษาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้

ปัญหาเป็นฐาน นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน ในด้านที่อาจารย์ไม่ใช้วิธีการบรรยายเนื้อหาให้แก่ นักศึกษา และมีการใช้คำถามกระตุ้นให้นักศึกษาค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

โดยภาพรวมแล้วการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือ PBL เป็นรูปแบบการสอนที่สามารถ นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ดีมากที่สุดวิธีหนึ่ง เพราะสอดคล้องกับแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ฉบับปรับปรุง 2545) คือ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดอย่างสร้างสรรค์ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และได้ลงมือปฏิบัติมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีโอกาสออกไปแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งทรัพยากรเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในส่วนของผู้สอนก็จะลดบทบาทของการเป็นผู้ควบคุม ในชั้นเรียนลงแต่ในทางกลับกันผู้เรียนจะมีอำนาจในการจัดการควบคุมตนเอง ส่วนจะหาความรู้ใหม่ได้มากหรือน้อยเพียงใดก็แล้วแต่ความประสงค์ของผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง การที่ผู้เรียนต้องหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ทำให้การเรียนรู้เป็นกระบวนการตลอดชีวิต (Lifelong process) เพราะความรู้เก่าที่ผู้เรียนมีอยู่แล้วจะถูกนำมาเชื่อมโยงให้เข้ากับความรู้ใหม่ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้เรียนเป็นคนไม่ล้าหลัง ทันเหตุการณ์ ทันโลก และสามารถปรับตัว ให้เข้ากับสังคมโลกในอนาคตได้อย่างดีที่สุดและการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐานนั้นเหมาะสมกับรายวิชาที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การเลือกสถานการณ์ปัญหา ผู้สอนควรคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ และความสนใจของผู้เรียน สถานการณ์ที่เลือกควรเป็นสถานการณ์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนไม่ไกลตัวจนเกินไป

2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรคำนึงถึงระยะเวลาในการทำงานความเหมาะสมของเวลาและภาระงานที่ทำ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้และความสามารถในการแก้ปัญหาที่จัดการ

เรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับการสอนวิธีอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ และการจัดการเรียนรู้โดยโครงการ เป็นต้น

3. ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานไปใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แนวคิดอื่น ๆ เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- เกรียงศักดิ์ พลอยแสง. (2553). *การศึกษามูลสัมพันธ์ทางการเรียนรายวิชาภาษากับการสื่อสารที่จัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน*. คณะมนุษยศาสตร์ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ดาวิรรณ ศรีฐิติธรรม. (2555). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ในรายวิชา 512711 วิทยาการระบาดประยุกต์สำหรับงานอนามัยสิ่งแวดล้อม*. ขอนแก่น: สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทีศนา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: ตลาดาพบลีเคชั่น จำกัด.
- ศาดรา สหัสทัศน์, ไพวัลย์ ทารุทธิ และนุชจรินทร์ ทรัพย์สมบัติ (2557). *การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษสำหรับใช้ในการอบรมภาษาอังกฤษโดยใช้รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) สำหรับใช้ในการอบรมภาษาอังกฤษให้แก่ยุวมัคคุเทศก์เพื่อการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)*. ภาพสินธุ์: คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตกาฬสินธุ์.
- สุวิทย์ หิรัญญาณต์ และคณะ. (2540). *พจนานุกรมศัพท์ทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โอคิว บุ๊คเซนเตอร์.
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. (2550). *วิธีการเรียนการสอนเป็นแบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based learning)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภาพรรณ สัตยาวิบูล. (2552). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลด้วยรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- อุทุมพร จามรมาน. (2535). *หลักการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. เอกสารการสอนชุดพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยที่ 15 สาขาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นนทบุรีย: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Anita, W. (2013). *Educational Psychology*. (12th Edition). Pearson Education, Inc.
- Barrows, H. S., & Tamblyn, R. M. (1980). *Problem-based learning: an approach to medical education*. New York, NY: Springer.
- Groh S. E., & Allen D. E. (2001). *The Power of Problem-Based Learning*. Stylus Publishing, LLC, Virginia.

- John, R. S., & Thomas, M. D. (2001). *Problem-based learning: An instructional model and its constructivist framework*. CRLT. Bloomington, Indiana University.
- Loyens, S. M. M., Kirschner, P., & Paas, F. (2011). Problem-based Learning. In K.R. Harris, S. Graham & T. Urdan (Eds.), *APA Educational Psychology Handbook: 2* (p.a). Washington: American Psychological Association.
- Schmidt, H. G., et al. (2009). Constructivist, problem-based learning does work: a meta- Analysis of curricular comparisons involving a single medical school. *Educational Psychologist, 44*, 1-23.